

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

K izseljevanju Slovencev.

I.

Dr. Alfred Hegar, vseučiliški profesor zdravilstva v Freiburgu, piše: „Povprek se vsako leto izseli čez 100.000 Nemcev iz rajha v Ameriko. Če se računuje vrednost delavske moči izseljenca, ki se z njim narodu izgubi, po Engelsu malo računeno, na 1500 mark, potem je škode v tem 150 milijonov mark. Premožanje, katero vzame izseljenec seboj, je najmanj 400 mark, tako da se izgubi s tem na leto 40 milijonov mark več. K temu še pridejo stroški, ki so se potrosili za izrejo človeka izseljenca (1500 do 2000 mark gotovo). Večinoma se izseljujejo mladi ljudje z 20 leti, tako da se zavira z izselitvijo teh nadaljno razvijanje, in da nastajajo slabši ljudje. Sicer se pa skrčijo tudi delavske kategorije v številu. Ker zapuščajo večidel moški svojo domovino, se premeni razmerje mej moškimi in ženskimi in se premoč ženstva utrjuje še bolj. In slednjič zapuščajo domovino ponajveč energični, podjetni, duševno in telesno bolj usposobljeni ljudje, tako da bo pokvarjenje rase posledica tega neprestanega izseljevanja.

Za izseljenca pomeni zapustitev domovine raztrganje vseh vezij s sorodniki in s prijatelji, uživanje v nove razmere, nekaj, kar se more težko prestati, dasi mladina to najložeje pretrpi. Navadno ima koristi od tega šele druga generacija teh izseljencev v tujini.

Seveda se pri cenitvi koristi in škode izseljevanja za kako ljudstvo lahko reče: kaj je na tem, če kak narod trpi po tem izseljevanju škodo, ali pride s pripomočjo družih činiteljev (poglej Slovence!) celo na boben in umre? — Kar izgubi jedna država, pridobi druga in slednjič ima vse človeštvo korist od tega. No, ta nesebičnost ni dana vsakomur. Pa tudi ni do gnano, kaj je za človeštvo boljše, ali žive člani naroda kake posebne rase raztreseni povsod na zemlji, dasi tudi kot kulturni ferment, ali pa če v zaključenih vrstah in v dobri organizaciji služijo civilizaciji v raz-

merah, ki so primerne njenim lastnostim in značaju.“ —

Tako piše Nemeč, ki ima omikano, bogato ljudstvo pred sabo in državo, ki more postati v Evropi najmočnejša.

Kaj bi se pa povedalo o nas, Slovencih, o nas črnih bukvah farovške vzgoje in šole ter avstrijskega državnega življenja! — Dr. Krek, vi sociologični, socalistični svetovalec naših treh škofov in posebno našega kranjskega, kaj pravite k temu, kar piše Hegar? Bili ste v Vestfalnu, videli ste Slovence tam kot premogokope; našli ste jih 10.000. Danes jih je že več, morda jih je že 15.000. Pisali ste dolga pisma v „Slovenca“ iz Vestfalna, ali tarnali ste v njih le o tem, da so ti ljudje brez duhovenske paše, vse drugo vam pa ni prišlo na um in niste se vprašali, zakaj hodijo ti ljudje tako daleč kruha iskat. Bili ste kot sociologični in socialistična kapaciteta gotovo tudi pri posvetovanju poslednjega pastirskega lista kranjskega škofa navzoči in niste tajniku, kateremu se je list narekoval, vzeli peresa iz rok ter rekli: Stojte, ne blamirajte se! Ni vam prišlo na jezik, da je smešno, če se narodovi elementi, ki hočejo ta narod, ki oddaja toliko tisoč delavcev v Ameriko in v nemške kraje radi velike bede, spraviti na višjo stopinjo omike in z njo v boljše gospodarske razmere, proklinjajo. Ni vam prišlo na misel, da ta mali slovenski narod, ki je tudi vsled vpliva „družih činiteljev“ obsojen na izumiranje, ne more s tercijalstvom in udanostjo v baje Božjo voljo v sedanjem gospodarstvu obstati kot narod!

Na vas, dr. Krek, se pa tudi obračamo zaradi tega, ker mislimo, da vam je znano, da smo bili Slovenci celih 250 let po reformaciji vedno ponižni, katoliškoverni ljudje in pod vodstvom katoliškega duhovenstva v gospodarskem, socialnem, političnem življenju, da, celo dolgo, dolgo pod vodstvom vaše nobelgarde — Jezuitov. Vprašamo: ali drži nazaj, ali drži pri domu našega človeka ta vaša šola, to vaše vodstvo, ali mu daje kaj prida kruha v sedanjem kapitalističnem gospodarstvu? Glejte, ta naš človek

danes še na to ne misli več, da pomaga stradanje v nebesa; to je bila vabka, s katero je lovila cerkev doslej svoje ribice. Danes ga ne držijo trdni gradovi in tlačanski zemlji in prost mu je ves svet in danes so mu nebesa: dober zaslužek in dobro življenje. Kako se vendar vse na svetu spreminja! Kdo bi bil mislil, da se bo Slovenec v šoli Jezuitov tako spridil!

Izseljevanje našega kmetskega človeka, — tudi meščanskega, — se dogaja danes v groznem številu. Onim, ki ostajajo doma, se kaže bodočnost temna in sicer kmetu, ki mora živeti od svoje zemlje, in meščanu, katerega živi trgovina, obrt, promet s kmetijo. Delavcev ne bo in s kmeti strada tudi meščan. Gospodarske skrbi postajajo na Slovenskem vedno večje. Seveda naš duhovnik živi še lahko brez skrbi; tlačan fevdalnega gospodarstva je njegove shrambe dobro napolnil, in vse gospodarske prekucije jih v Avstriji niso že spraznile, in skrbelo se je tudi v šolah za to, da znesejo pobožni ljudje še toliko, da še pridejo buteljke „latinskega“ vina na farovške mize. — Ali mej Slovenci je tudi dosti idealno mislečih ljudi, ki bi radi videli slovenstvo srečno in kot narod rešeno, kot del družega Jugoslovanstva. Ti gledajo žalostno v to izseljevanje ljudi in nekateri mislijo, da bodo, če pojde to tako dalje, Slovenci v dobi 100 let potujčeni, in da bo vsa glorijska Slovencev obstajala začetkoma bodočega stoletja v nekaj tisočih starih trojalk, ki bodo še brezmišelnostno moljale kako molitvico v slovenskem jeziku.

Prav tiho gloda lesni črv v stenah slovenske bajte. Ali slišite to glodanje, vi spravaši, ki ste še pred nedolгим mislili, da brez katoliškega duhovnika kot zelenjave v vseh juhah naš narod ne more živeti? Ali še danes kdo med nami misli, da bo katoliška cerkev kdaj nehala iz nas delati kulije? —

V Ljubljani, 27. marca.

Dr. E. Gregr proti mladočeški politiki.

V Melniku je nastopil poslanec dr. E. Gregr proti mladočeškemu klubu, ker je

predlogo glede vojaških novincev izločil iz svoje obstrukcije. Gregr je povedal, da se je izreklo proti obstrukciji 22 poslancev, za obstrukcijo 18, glasovalo pa ni 20 poslancev. Vsled tega sklepa je izginil strah pred češkim levom, ki se je izkazal kot jagnje, ogrnjeno z levovo kožo. Razlogi, da se proti omenjeni predlogi ni obstruiralo, so trije: Mladočehi so se bali zameriti cesarju, absolutizmu in razpada desnice. Mladočehi so upali, da bodo zategadelj dobili plačilo, toda znano je, kakšna so plačila, ki jih dobiva češki narod za svojo požrvovalnost. Absolutizem se dalje časa ne more vzdržati, zato je strah pred njim neutemeljen. Kar pa se tiče desnice, je dejal Gregr, mi je ljub vsak zaveznik, a tak ne, ki se vede danes tako jutri pa drugače. Zavezniki, ki se nas drže, nas pošiljajo samo v ogenj po kostanj. Taki so Poljaki in klerikalci. Naš cilj je realizovanje češkega državnega prava, a največja ovira sedanja ustava. Ker so Mladočehi obstrukcijo opustili, so rešili sicer vlado, parlament in sedanji sistem, a izgubili ono, za kar se bore že toli dolgo. Jedino sredstvo sedaj je, da stopijo poslanci pred svoje volilce in jim prepuste, da se odločijo. Ni res, da hočem ustanoviti novo stranko, samo nezadovoljen sem z mladočeško stranko, katero sem pomagal ustanoviti, ker se je sedaj stranka izneverila idealom, ki bi ji morali biti vodilne zvezde. Sedaj so med Mladočehi tudi Staročehi in realisti, ki so zanesli v stranko ves drug duh. Razen tega je v nji mnogo črnožoltnih, ki za belorudečo zastavo sploh nimajo več prostora v srcu. Rad bi pa dovedel stranko na staro pot in Ripovski okraj naj začne delati na to.

Vojna v Južni Afriki.

Maršal Roberts se je silno motil, ko je menil, da je iz republike Oranje, kolikor jo je s svojim maršem do Bloemfonteina podvrget, pometel vse burške čete. Oddelki Burov se pojavljajo tu in tam, nenadejano in nepričakovano v krajih, ki so bili navi dežno že docela očiščeni Burov. „Pacifikacija“ se torej Roberts slabo obnaša! V Griquatovem je prišlo 22. t. m. nakrat 400 Burov, ki so vrgli vse angleško misleče me-

LISTEK.

Etbin Kristan: Žarki in snežinke.

Dragi!

Vprašuješ me, kaj in kako sodim o Kristanovi poeziji. Kristan — seve ime mi ni novo! — in po imenu končno tudi ne poprašujemo, saj nimamo v rokah računskih zvezkov gimnazijskih! Tajiti pa se le ne da, da ime mnogo stori. Vendar zahtevaš preveč, ako želiš, da bi že danes izrekel svoje mnenje o knjigi, katere ni doslej izšel niti tretji del.

V vašem listu čital sem nekoč feljton istega pisatelja, — z mirno vestjo trdim, da je bil jeden najboljših, kar sem jih imel tekom let pred seboj. Tedaj se mi je zadel Kristan fin, dobro opazujoč psiholog, stoječ na trdni podlagi naravnega naziranja brez vsake nepotrebne navlake, brez prisiljene refleksije in samozavestne nadutosti, pa naj bi bila še tako nakrinkana.

Te trezne podlage pa v mnogih ozirih pogrešam pri doslej izišli zbirki pred menoj ležečih poezij. Kar mu močno zamerim, je to, da postaja pogosto nejasen, da prepušča čitalcu megleno polje brezplodnega razmišljanja, oziroma ugibanja pred seboj.

Priznavam, da čuvstvovanje ni del pojmovanja, da čustva ni moči izraziti drugače nego z opisavanjem, katero naj naslika indirektno, dejal bi, duševno situacijo. In naše čuvstveno življenje tudi nima ničesar realnega na sebi; nekaj kvocijent je, naznačujoč nam, v kakem razmerju stoji zunanji svet naši osebnosti nasproti. Bodi pa to kakor koli — nikdar ne slikaj pesnik svoje notranjosti tako, da dobi bralec vtisk: morda je hotel to povedati, morda tudi to — morda je pa vse vkup le nedoločen izraz neprijetnega razpoloženja njegovega.

Niti ne v pesnih, kjer proglašja Haecklov monizem (= panteizem) kot svoje izpovedovanje ni Kristan dovolj jasen; naj se ne trdi, da bi se dalo isto tudi drugim očitati. Tema ni nov; od Shellyja pa do Goetheja izražen — a kako? vedno krepko, plastično, vedno jasno orisujoče, če navidezno tudi zakrito v oblak „neznanstvene“ poezije.

Sicer pa odločno izjavljam, da je jako težko izražati take misli v tehnično dovršeni obliki poetiško. Goethe je bil pač jedin — in vemo, da ga Nietzsche ne prišteva nemškemu klasikom, češ, da je mnogo nad njimi, mnogo nad vsako „nacionalno literaturo“.

Dasi ni Kristan dekadent, zahaja

večkrat na to polje — in zdi se mi, sebi na kvar. Po mojem mnenju si med mlajšimi našimi pesniki jedino le Zupančič lahko drzne tak korak — in niti on ne brez vsake škode.

Tam pa, kjer Kristan ne ostavi trdnih tal svojih doživljajev in izkušenj, teče mu gladko pero. Pesni „Razumu“, ona na str. 19., „Čital sem pesem tujo“ in „Solnčni otrok“ so tako lepe, da jih lahko stavimo med najboljše slovenskega Parnasa.

V drugih proizvodih postaja tenden-ciozen, deloma celo dolgočasen. Tendenca malo prija poeziji, pa bodi v službi še take stranke. Socialno-demokratiške pesni so bile, predno je kdaj kaj svet vedel o stranki — a kakor hitro se pokaže zastava na umetniškem proizvodu, postane leta pobarvan in usum delphini — pridobi si resnost kupčijskega plakata — in postane tudi tak. Prosti misli ni v tem prav nič pridobljenega. Koliko imamo patriotiškimi pesnjem? In kaj so iz večine? V odgovor beri Moore „irske melodije“.

Neprijetno mi je bilo čitajočemu tudi to, da se Kristan jako malo meni za obliko. Naša ljubljena „predjamska“ ali bolje „votlinska“ Ivanka bi ga sigurno na tem pohvalila. V poeziji pa bodi vendar nekoliko etikete. Barbarizmi so barbarizmi,

pa naj bodo še tako slovanski, „spas“ ni slovenska beseda, ječen (= kerkerlich!) je strupen neologizem in vzdih mesto vzdih je po mojem mnenju prekoračena licentia. Na nedostatke v rimah in granesih se niti ne oziram ne.

Sem in tja najdeš tudi jako čudne predikativne zveze na pr. „svit cvetoč“, „zlatkane oči“ itd. Sunt certi denique fines! Na drugih mestih pa na pr. stotisočkrat prebavljeno, dobro rimajoče se slovo „mila“ najdeš prenasitno pogosto.

Opomniti bi moral tudi, da v slovensčini razni zaimki niso nikaka mašila, in da jih velja rabiti, samo tedaj, kadar je oseba naglašena. „Liebe“ slove slovenski „ljubezen“ in samo „ljubezen“ — ljubav nima pri nas drugega pomena, kot nemški „Gefallen“ (usluga).

Zadnja pesem III. zvezka „Moč“ ima Levstikov ritem „Ure“. Vender ji to ne more prav nič opomoči iz njene meglenosti.

Končno naj Te še opozorim, da je pesnik blagovilil rabiti tu in tam Aškrčizem v instrumentalu na „oj“. To Aškrčev „individualnost“ alias „Schrulle“ opustil bi bil Kristan pač lahko brez vsake škode, kakor to misli sto drugih in

Tvoj udani

dr. Robida.

ščane v ječo. In Olivier, katerega sta lovila French in Gatacre, je, kakor poroča „Times“, že nad Ladybrandom s 15 topovi. Iz Kapstadta pa se javlja, da je imel French 23. t. m. z Buri boj. Ti Buri so prišli od reke Oranje sem ali pa iz Natala. Roberts sam javlja o operacijah 23. t. m. zvečer: Javljati nimam nič posebnega. Južno od Bloemfonteina se pacifikacija dovršuje splošno in operacije naših čet v zahodnih distriktih Kaplandije se nadaljuje z uspehom“. Buri pri Jagersfonteinu so sporočili Gatacreju, da se bodo borili do zadnje kaplje krvi in poveljnik Vanderpost, ki stoji s 500 možmi utrjen pri Fauresmithu je prav tako zavrnil poziv generala Clemensa, naj se poda. Tako imajo Angleži torej še mnogo dela v republiki Oranje, katero je Roberts proglasil že davno za angleško posest. O položaju v Natalu poroča „Morning Post“: Buri so močno zasedli Biggarske gore od Sundry Clangha do Veltha. Prelaz Van Reeneu brani četrto topov in prelaza Tintwa in Oliviers Hock sta tudi močno utrjena. Patulje Burov so pomaknjene do Wesselnecka. Taborišča pa imajo Buri v Onetrenchillu, Dundeuju in pri Glencoe. Clery je prevzel poveljstvo divizije Lyttelton. General Woodgate, ki je bil pri naskoku Spionskopa ranjen, je umrl. Iz Kimberleya je došla vest, da je oddelek angleških konjenikov prodril 18 milj daleč v Transvaal, ter da so Angleži že severno od mesta Christianija, ki leži na desnem bregu reke Vaal. Parlament republike Oranje je sklican za 2. april v Kroonstad. O usodi Mafekinga so došle jako slabe vesti. V mestu vlada beda. Ljudje se žive le s suhorjem in konjskim mesom. A tega primanjkuje tako, da ga dobivajo belokožci le še prav malo, črnici pa le še pičlo koruzne moke. Mesto je podobno krtini ter je prenapoljeno z bolniki, ranjenci in umirajočimi. Mafeking mora pasti v kratkem, ako ga ne osvobodijo Angleži.

Dopisi.

Iz poštarских krogov, 25. marca. Dne 6. t. m. vršilo se je zborovanje poštarškega društva cele Avstrije v redutni dvorani na Dunaju. Bavilo se je z neznosnim stanjem, v katerem se nahajajo poštarji ter z odrejeno odpravo dostavin pri pismih. Zborovanje je otvoril poštar Bar s Češkega, ki je pozdravil vse navzoče, omenil vzrok zborovanja ter naznanil, da je osebno navzočih 1450 in 2800 pa pooblaščenih členov. Ko se je predsedništvo konstituiralo, prevzel je poštar Bar zopet besedo ter predstavil zboru 15 navzočih državnih poslancev, 7 odposlancev časnikov in slednjič gosp. Luegerja. Gospod župan Lueger pozdravil je navzoče ter rekel: „Veseli me, da ste ravno Dunaj izvolili za svoje zborovanje. Mnogoštevilni obisk mi je porok, da je vaše stanje res neznosno. Krušno vprašanje je življenjsko vprašanje; bodite zagotovljeni, da se bom potegoval kar je v mojih močeh, da se izboljša to stanje, ter vam želim obilo uspeha. Vašemu zborovanju ne morem biti prisoten zaradi obilega posla, pričakujem pa, da se mi o izidu ustmeno poroča.“

Začelo se je na to razpravljanje. Poštar Več iz Št. Vida na Nižje Avstrijskem je začel govoriti o beneficijah pri odpravi pisemskih dostavin za časa združenja predmesta Št. Vid z glavnim mestom Dunajem. Zborovalci so začeli vpiti: To nam nič mari! Mi nismo Dunajčani! Konec! To je trajalo toliko časa, da je moral govornik oder za pustiti ter oditi. Za njim je govoril poštar Hanusch iz Policke, ki je rekel, da lepi časi poštarškega stanu na deželi so ravno tako minuli kakor 19. stoletje. Tam kjer so dobra poštarška mesta, se nastavijo uradniki in poštarjem ne ostaja družega, kakor da gledajo za njimi. Ni se čuditi, da se defraudacije pripetijo in se ni tudi čuditi, ako se pripetijo slučaj, kakor pred kratkim, da ga porotniki popolnoma oprostijo. So slučaj, da ostane po odbitju plačila za stanovanje 56 kr. za življenjske potrebe, in kdo naj s tem živi? Mi moramo biti dandanes umetniki življenja, ako nočemo postati defraudantje. Govornik je naslikal potem izid prizadevanj prvega poštarškega društva leta 1873. in drugega leta 1893. in pravi, da smo ostali pri ministrstvu samo v zagotovilih in obljubah. Ali zdaj se ne bomo pustili več voditi za nos. Opravljali bomo svoj posel še naprej ali ne za naše predpostavljene, marveč za našo domovino in za našega presvitlega cesarja. Poštni odpravitelj Mitterhauser iz Mondseeja je opisal

stanje svojih kolegov in stavljal več konkretnih predlogov in prošenj. Poštar Fran Phul iz Burgsteina je naslikal stanje poštarjev od začetka do danes. Samo z obljubami in zagotovili ni vse opravljeno, ker se ni nobena obljuba izvršila, pač pa se je poštarjem vzelo še zadnje postranske dohodke z izgovorom, da so sami poštarji rekli, da ti doneski niso več času primerni. Gdč. Hemmer, poštna ekspeditinja iz Kovarova na Češkem, slikala je zelo satirično stanje njenih koleginj. Mi smo bele sužnje je rekla. Koliko naših slug je pomilovanih, ker so bolje plačani kot mi njih predpostavljani. Oni kot naši podložni so dobili naslov: „Poduradnikov“ in mi? Oni imajo plače po 400, 600 in 700 gold. na leto in mi 200, 300 in 500 gld. Seve zraven se počuti poštni erar prav dobro. Odpre pošto za pošto, da 150 gld., vzame kavcijo, mobilje za pošto da poštar, erar da samo nekaj vezanih bukev poštnih zakonov, in pošta je tu. Svoj govor je končala s prošnjo, naj bi se tudi poštnim ekspeditinjam kvinkvenalna doklada pripoznala in naj se taiste z dekretom namestijo. Gospod poštar Musit iz Krakova je dejal, da je srečen, ker na shodu ni nikogar iz ministrstva navzočega, kateri bi nas kakor pred 7 leti osrečil s kako obljubo in nas s tem pomiril. V tem vidim dobro znamenje za uspeh shoda. Manipulacijski diurnist Fürchtegott iz Prage je slikal položaj diurnistov tako, da ga je policijski komisar dvakrat k redu poklical. Rekel je, da skoraj ni verjeti, da se ljudje, kateri državi ravno tiste službe opravljajo, kakor uradniki, tako slabo plačajo, da se njih moči popolnoma izsesa, a za penzijo se jih po svetu zapodi.

Sprejete so bile potem sledeče resolucije: Splošno avstrijsko poštarško društvo stoji na stališču:

1. Da se izvedejo vse, po enkētah vsakega poštnega ravnateljstva določene regulacije plač;

2. Da se zniža na podlagi reorganizacije določena škala, katera je na vsak način previsoka, ter da se vse dozdej v delavni izkaz še ne vzeta dela zanj vzamejo v ta izkaz;

3. Da regulacija pošt III. razreda naj se več ne odlašaja, ter da se naj odloči imeteljem teh pošt kvinkvenalna doklada;

4. Da v času reorganizacije ne sme biti nihče prikrajšan;

5. Da se oddaja poštna vožnja samo poštarjem;

6. Da se poštni opravitelji in opraviteljice I. in II. razreda tako plačajo, kakor pri erarnih poštah, in da se definitivno nastavijo;

7. Da se službeni doneski od 1. do 3. kategorije percentualno zvišajo, in da se kategorija 4. in 5. popolnoma odstranita;

8. Da se poštnim manipulantom priznajo značaj in pravice poštnih uradnikov;

9. Sprejmejo kot poštni manipulantje naj se le tisti, kateri so od poštnega ravnateljstva po dvakrat izvežbani in odpustiti se smejo le po končani disciplinarni preiskavi;

10. Odškodnina po dnevnem zaslužku naj se opusti in namesto te naj se letna plača nakaže, in sicer za prvo leto 600 gl., po jednem do 3 leta 700 gold., po 3 do 5 leta 800 gld. in po dovršenem 5 letu pa 900 gld.;

Ta letna plačila se ne smejo skrciti, a) ako je bolan, b) ako gre k vojaškim vajam poklican in c) ako ima dopusta 14 dni.

11. Po končanem uradniškem izpitu in po vsaj petletni službi, naj se opravitelj imenuje za asistenta. Taistemu je dovoljeno že po dveletni službi obiskati poštni kurz in delati izpit. Tisti, kateri služi 10 let kot poštni manipulant in ni še uradnega izpita naredil, naj se kot poštni asistent imenuje. Njegovo daljno avanciranje ostane odvisno od tega, da napravi izpit.

12. Čas, katerega je prebil pri vojaki ali pa kot opravitelj in manipulant, naj se mu za penzijska leta všteje;

13. Vsak poštni manipulant zamore 14 dni dopusta dobiti;

14. Čez določene ure ne sme se delo razširiti, da pri tem delavec na zdravju ne trpi; za vsako ponočno uro mu je plačati po 20 kr.

Poštni opravitelji in poštni manipulantje so še posebej podali svojo resolucijo, katera je bila tudi sprejeta. Končno je predlagal gospod Hanusch, da bi konstituirali vseavstrijsko poštarško društvo s sedežem na Dunaju. Ta predlog ni prišel na glasovanje

in se je zborovanje zaključilo s kratkimi „Slava“-klici na cesarja. W.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. marca.

— **Poostrene razmere v deželnem zboru.** Včerajšnji „Slovenec“ se peni od jeze, in vede se nekako tako, kakor kak krščanski socialc, če se je močno napil slabega vina v Vencajzovi gostilni na Glincah! Kaj se je zgodilo? Narodno-napredni deželni poslanci niso hoteli klerikalcev voliti v odseke, in pripetilo se je tudi, da ni dobil v odsekih klerikalcev načelnškega mesta. Zakrivili so te razmere klerikalci sami, kar jih pa ne zadržuje, da, kakor volk v basni, krivdo zmetavajo na druge. Znano je, da je svoj čas tako imenovano vodstvo katoliško-narodne stranke v „Slovenecu“ nekako mej vrstami dalo razglasiti, da je katoliškemu poslancu sramota, če bi moral za narodno-naprednim poslancem sesti k eni mizi, in da se to ne bo prej zgodilo, dokler zadnji ne razvežejo zveze z baronom Schweglom. Dotična izjava bila je prav gorjansko žaljenje tako za poslance narodno-napredne stranke, kakor za barona Schwegla. Razupili so se ti deželni poslanci za brezčastne. Klerikalni poslanci bi bili kaj takega molče pogoltnili, ker imajo nekateri izmed njih o časti in častni besedi precej eksotične pojme. Ali klub narodno-naprednih poslancev je bil v tem pogledu bolj občuten, in precizno in koncizno se je obrnil do klerikalnega deželnozbornskega kluba z vprašanjem, se li identifikuje z oficialno izjavo vodstva katoliško-narodne stranke? To je bilo vprašanje, kojemu so imeli klerikalni gospodje jasno in kratko odgovoriti. In sedaj se prične malo častno postopanje te gospode, ki je vsa skupaj, kolikor jo je, hodila k jezuitom v šolo! Mesece in mesece so se posvetovali, prosili odloga, a končno so sklenili svoj odgovor neposredno pred prvo sejo zasedanja v mesecu decembru. Ta sklep so narodno-naprednemu klubu ustno naznanili, in sicer tako, da je moral vsak, ki ima zdravo pamet in dober sluh, meniti, da se omenjena klerikalna gospoda ne identifikuje z oficialno izjavo vodstva katoliške narodne stranke. S tem je bila decembra meseca zadeva poravnana, in smelo se je sklepati, da tudi v bodoče ostane tako poravnano. Kdor pa je tako menil, napravil je račune brez dr. Šušteršiča! Pred včerajšnjo sejo dostavilo se je namreč načelniku kluba narodne napredne stranke pismo od strani načelnika kluba katoliško-narodne stranke, s katerim se je sklep z meseca decembra naravnost pobal, in v katerem katoliško-narodni poslanci po dolgem zavijanju in zdihoivanju izjavljajo, da se vendar le identifikujejo z večkrat omenjeno izjavo vodstva katoliško narodne stranke! To pismo narekoval je brez dvojbe dr. Šušteršič. Tej perfideji nasproti izjavil je klub narodno-naprednih poslancev, da mu podana izjava ne zadošča, in da ne smejo vsled tega njega člani voliti klerikalcev niti v kak odsek, niti za načelnike, in da se ima tudi osebno občevanje mej poslanci jedne in druge stranke skrciti na toliko, kolikor je neobhodno potrebno. O tem sklepu se je obvestil dr. Papež, in leta ga je sprejel v vednost, ter ob jednem provzročil, da tudi njegovi politični prijatelji niso volili naprednjakov v posamezne odseke. Toliko smo izvedeli o teh zadevah, sicer je pa pričakovati, da oba kluba objavita primerna pojasnila. Smešno je le, da se ljudje, ki so zloglasno izjavo vodstva katoliško-narodne stranke sami provzročili, sedaj tako grozno jeze, videč, da oni, proti kojim je bila naperjena ta izjava, iz nje izvajajo naravne posledice. Prišlo je do tega, kar ste hoteli sami imeti, a sedaj vam zopet to ni prav. S takimi žalostnimi junaki je v istini težko izhajati!

— **Le dosledno.** Radoveden gledalec z deželnozbornske galerije nam piše: Včeraj po končanem zborovanju sem s teškim srcem zapustil zbornico, in skrbi so me morile. In te skrbi more me še danes! Ker je bil gospod deželni glavar že prej notificiral vsem trem strankam, da se

hoče pričetkom seje spominjati papežev devetdesetletnice, prišlo nas je več na galerijo, da opazujemo slavni deželni zbor pri slovesni ti priliki. Vse se je vršilo v najlepšem redu. Ko je prvi „sveti oča“ zapustil glavarjeva usta, šinil je pred vsemi kot klina z noža kviško gospod deželni predsednik, ki je, kakor znano, pobožen mož in velik častilec „del nostro santo di Padova“. Za njim so se vdano dvignili vsi od ljubljanskega župana do dr. Tavčarja, (ki je tudi v veliki udanosti in pobožnosti vzdigoval obširno zaokroženi del svojega srednjega telesa) in kazali so veliko navdušenost v svojih očeh. Deželni poslanec Povše je bil videti ginjen do solz, katere so bile v tem slučaju morda pristne. Ali pa tudi ne, kakor je. Takrat pa mi je šinilo po razmučenih možganih, kako je „Slovenec“ mlatil po mestnih očetih ljubljanskih, ker jih je bilo premalo v seji, ko je župan streljal na papežev devetdesetletnico, in ker so še ti, kar jih je bilo, sede poslušali županove besede! In spominjal sem se dalje, kako je „Slovenec“ pozneje zopet opsoval mestne očete, ker so stoje poslušali papežev zahvalo! Da, da, s „Slovencem“ v tem pogledu ni dobro hrušk peči, in preklicano je oster na tem polju. Strah me je pretresel in pričel sem šteti stoječe glave stoječih deželnih zastopnikov. Razven gorskega barona — ki je bolan — bili so vsi navzoči in vsi so stali. Samo na desnici se je kazala velika špranja, in z grozo sem si polagoma postal svest, da — če tudi je glavar notificiral svojo nakambo — da je bil edini — izmed zdravih namreč — da je bil edini deželni zastopnik, ki je od te slovesne prilike izostal, — deželni zastopnik gospod škof Anton Bonaventura! In sedaj me kar mrzi, kadar pomislim, da se bode njega knezoškofijski milosti v „Slovenecu“ morda tako godilo, kakor se je godilo mestnim očetom ljubljanskim. Da bi ga le preveč ne strgali gospoda knezoškofa! Ker pri „Slovenecu“ so dosledni! In zatorej Bog pomagaj škofu Antonu Bonaventuri!

— **Štajerski deželni zbor.** Slovenski deželni poslanci so po dolgotrajnem vestnem posvetovanju soglasno sklenili z ozirom na skrajno brezobzirno in krivično postopanje nemškonalne večine deželnega zbora in deželnega odbora zoper slovenski narod na Spodnjem Štajerskem tako v narodnih kakor kulturnih in gospodarstvenih zadevah, se zborovanja deželnega zbora ne več udeleževati, ter bodo ta svoj sklep s posebnim oklicem na svoje volilce pojasnili.

— **Modus vivendi v Istri.** Pogajanja mej laško večino in slovansko manjšino so se izjalovila. Laški deželni poslanci so imeli včeraj v Poreču shod, na katerem so sklenili, da se o slovanskih predlogih niti ne posvetujejo, češ, da so tako pretirani. Raznim listom se poroča, da se Lahi že pripravljajo za volilni boj, ker pričakujejo, da vlada deželni zbor vsled tega sklepa razpusti.

— **Sestanek volilcev iz šentjakobskega okraja** bo jutri, v sredo, ob 8. uri zvečer v Virantovi gostilni. Ker se bode razgovarjalo o važnih stvareh, naj se blagovolijo volilci tega shoda v kar možno velikem številu udeležiti.

— **Vinogradniško društvo na Glincah.** V soboto je priobčil „Slovenec“ dolgo poslano, v katerem opravičuje gospod Vencajz tihotapstva, ki so se zgodila v njegovem društvu. Ker smo mi čakali ves teden na ta odgovor, bo že tudi g. Vencajz še nekoliko potrpel in počakal na naš protiodgovor. Povemo mu pa že danes, da ga ne bo vesel. Za danes hočemo le povedati, da je katoliška oštarija na Glincah za nekaj časa zaprta. Gostilničar je včeraj gostilno zapustil, a novega gostilničarja gosp. Vencajz še ni dobil. Morda iztakne kje moža, ki ima kaj preveč denarja in bo prevzel gostilno, v kateri se v treh mesecih iztoči kar do 400 litrov. Kdor prevzame gostilno, tisti je lahko prepričan, da obogati. Vencajz je bil v strahu, da slovo od gostilničarja ne bo posebno prijazno. Svest si je bil, da z gostilničarjem ni posebno lepo ravnal, ko mu je zato odpovedal, ker je mož kot priča o užitninskih defraudacijah vinogradniškega društva — resnico govoril. Vsled tega je g. Vencajz te dni prosil celo pri žandarmeriji, naj k slovesu pošlje patroljo. No, patrolje ni bilo in tudi potrebna ni bila, kajti slovo je bilo prav kratko. Značilno pri tem slovesu je bilo

samo to, da je g. Vencajz pač od gostilničarja zahteval nekaj plačila, da pa na noben način neče dati specificiranega računa. Ali so mar knjige v tako uzornem redu? Zdaj smo radovedni, kateri kalin se vsede na Vencajzove limanice in prevzame gostilno. Če bo imel v hiši kako zalo Misko, se morda znajdejo zopet tisti pobožni gostje, ki so se časih zbirali v katoliški oštariji na Glinacah.

— Iz Kranja se nam piše, da vlada tam splošno ogorčenje nad okr. glavarjem zaradi Fladungovega samomora. Že prej je bil zelo nepriljubljen, zdaj ga pa razun par kimovcev nihče več ne pogleda. Značilno je pa zanj, da se je nekemu gospodu, kateri mu je omenil, ali ne misli, da bode imel kaj sitnosti zaradi Fladunga, baje tako-le odrezal: „Ich habe nichts zu befürchten, der Hein ist ja mein Freund“.

— III. koncert „Glasbene Matice“, ki bode dne 7. aprila, se bode ponavljal v nedeljo dne 8. aprila, ako se zgledi zadostno število naročnikov. Odbor „Glasb. Matice“ prosi tedaj vse cenjene tukajšnje in vnanje obiskovalce prejšnjih koncertov, da se zglase za sedeže h koncertu, ki bode dne 7. t. m. Naročila sprejemajo se od danes naprej do 4. aprila v trgovini gosp. I. Lozarja.

— „Slovensko planinsko društvo“ priredi jutri, 28. t. m., planinski večer, na katerem bode predaval člen gosp. Ljudevit Stiasny, učitelj v Radovljici, o svojem potovanju čez Kavkaz. Začetek ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih „Narodnega doma“. Opozarjamo na jako zanimivo snov. Členi in njih obitelji so vabljeni. Vpeljani gosti dobro došli!

— Kadivnikovo slavlje. Iz Kranja se nam poroča: Tukajšnji Joštarski klub in istega ljubljanski ožji somišljeniki napravili so pretečeno nedeljo starosti slovenskih hribolazcev g. Kadivniku banket. Slavljene bil je do solza ginjen in se je z lepimi besedami zahvaljeval na razne nagovore. Da bi nam ostal še mnoga leta čil in zdrav!

— Prepovedane slovenske predstave v Mariboru. Za dan 24. t. m. je bila naznanjena slovenska diletantska predstava v „Narodnem domu“. Vse je bilo pripravljeno in pričakovati je bilo obilne udeležbe tudi z dežele. V petek zvečer pa je mariborski magistrat poslal prepoved, da se na odru v „Narodnem domu“ ne sme igrati. Proti temu povsem protizakonitemu nasilnemu postopanju mestnega magistrata se je takoj vložil rekurz na namestništvo, a dokler ne pride rešitev — in na to bo gotovo več tednov treba čakati — se ne more uprizoriti nobena predstava. Magistrat je svojo prepoved utemeljeval s tem, da delajo slovenske predstave konkurenco nemškemu gledališču. To ni prvi slučaj. Ko je prišla Slavjanska v Maribor, so poslali pred koncertom ob 5. uri pop. prepoved. Tako se s krutim nasilstvom zatirajo tudi najnedolžnejše stvari, samo ker imajo slovenski značaj.

— Tajna društva med srednješolsko mladino. Piše se nam iz Maribora: Tu se je v soboto proti večeru ustrelil gimnazijec III. razreda A Franc Bernardi, sin imovitih starišev, v Spodnjem Dravogradu. Nemški dijaki tukajšnje gimnazije imajo namreč tajno dijaško društvo „Walhalla“, ki šteje sedaj baje nad 100 členov. V vsakem razredu je poseben oddelek tega društva, kateri ima svojega načelnika. Oddelku v III. razredu A je bil načelnik nesrečni Bernardi, jako dober dijak. Kdor hoče biti sprejet v tajno društvo, mora priseči in se zarotiti, da bo po možnosti podpiral društvo in ga pred nikomur in nikdar ne izda. Društveniki nosijo na prsih pod srajco na goli koži trak nemških barv, razen tega pa še imajo poseben društven trak belo rdeče barve. Členi tajnega društva se shajajo in tam navdušujejo za germanstvo, za Bismarcka, za nemškega cesarja in za „sveti nemški rajh“. Poleg tega tudi sabljajo. Pozdravljajo se seveda le s „Heil“. V novejšem času so si hoteli urediti še društveno knjižnico. V to svrhu so nabirali knjige, kjer so jih mogli dobiti. Nekateri društveniki pa so bili le nekoliko preuneti za društveno knjižnico in preiskreni in premalo izbirčni pri nabiranju knjig, začeli so knjige krasti pri tukajšnjem knjigotržcu Blankeju. Nekaj so mu jih odnesli iz prodajalnice. Stvar se je po naključju zvedela, in Blanke je tatvino naznanil ravnateljstvu. Ob tistem času je gospodar nekega nemškega dijaka, pri katerem so se društveniki večkrat shajali,

ovadil tajno društvo pri ravnateljstvu. Začela se je preiskava. Te pa se je nesrečni Bernardi tako ustrašil, da si je pognal svinčenko v glavo, ko je prišel v soboto po peti uri popoldne šolski sluga po njega, da bi ga peljal k zaslišanju v ravnateljstvo pisarno. Da imajo nemški dijaki tukajšnje gimnazije tajno društvo, ki obstoji gotovo že nad 20 let, je bilo po mestu obče znano, vrabci so tako rekoč čivkali po strehah o tem dijaškem društvu, pa nikdo se ni upal dotakniti se ga. Pred leti se je enkrat vršila preiskava proti temu društvu — vodil jo je tedanji profesor matematike, ki je sedaj na Dunaju — toda gospod profesor ni našel niti najmanjšega sledu, da bi imeli nemški dijaki takšno društvo. Slično društvu, kakor je „Walhalla“ nemških gimnazijcev, imajo tudi tukajšnji realci, zove se „Teutonia“. V sobi, kjer se zbirajo — prej je bila v gostilni blizu koroškega kolodvora, kje jo imajo zdaj, ne vem — visita podobi Bismarcka in nemškega cesarja. Seveda ne vejo ravnatelj in profesorji realke ničesar o tem društvu. Nedavno sem slišal, da se je „Teutonia“ baje združila z „Walhallo“, gotovo je, da imajo nemški gimnazijci in realci skupne shode. Tudi nemški učiteljski črni so imeli tajno društvo ednake tendence „Alemania“, pa temu društvu se je bilo prišlo na sled in društveniki so bili kaznovani — na veliko žalost in hudo jezo nekaterih mogočnih gospodov. Če se je „Alemania“ pozneje obnovila, in če zopet živi, mi ni znano, mogoče je, saj so tudi na učiteljski učitelji, ki bi se društva veselili in mu dajali potuho. Takšen je torej patriotizem nemške srednješolske mladine mariborske. Kriviti se mora že kaveljček, da postane kavelj.

— Glas iz občinstva. Odlična ljubljanska dama nam piše: Mimo vrtov južne železnice ni varno hoditi. Pred dvema dnevo ma sem šla na sprehod z otroci mimo omenjenih vrtov. Naenkrat je začelo kamenje leteti z vrtov; kot pest debel kamen padel je ravno pred mojega dve leti starega otročiča. Načelnistvu južne železnice bodi priporočeno, da pouči tiste otročaje, ki se v kolodvorskih vrtovih s kamenjem igrajo, da ni spodobno za otroke višjih uradnikov kamenje lučati med mimo idušje ljudi, sicer bo treba, da se omenjeni vrtovi zaplankajo.

— Vojaški nabori za ljubljansko okoličje so bili danes končani. V vojakje potrjenih je bilo 218 fantov.

— Ukraden križ. Dne 9. ali 10. januarja t. l. je bil v cerkvi Srca Jezusovega ukraden s stranskega oltarja mečen križ z božjo podobo, vreden 28 kron. Policija je zasledila sedaj ta križ pri Evi Kamnarjevi v Bohoričevih ulicah, katera ga je kupila od neke Lize Zamazekove za jedno krono. Zamazek je najbrže križ sama ukradla, ker je sedaj pobegnila iz službe, ko je izvedela, da jo je policija iskala.

— V Ameriko. Včeraj se je zopet mnogo izseljencev odpeljalo k znanemu agentu Silviju Nodariju v Videm. Ljudje so se že večkrat svarili pred tem agentom in pred družbo „Ligure Americana“, pa še vedno silijo k njemu. V zadnjem času so bili štirje izseljenci z Dvora pri Polhovem gradcu, katere je bil Nodari poslal v Ameriko, nazaj poslani in so imeli neki škode vsak 120 gl.

— Pijani vozniki. Hlapec Ant. Modic je bil včeraj zvečer tako pijan pri konjih, da ni vedel kam gre. Vozil je po Tržaški cesti proti Viču in je mislil, da vozi po Kolodvorskih ulicah. Rad bi bil prišel v Jančkovičev hlev. — Jurij Bežek, hlapec pri Tomcu, je bil tako pijan, da ni bil sposoben za vožnjo. — Tönniesov hlapec Vid Kramar se je bil napil žganja in je pokal z vso silo z bičem na Dunajski cesti. Ko ga je stražnik vsled tega opominjal, je stražnika opsoval.

— Otroka povozil. Jakob Kočevar iz Hrušce je vozil včeraj zvečer tako neprevidno po Škofjih ulicah, da je podrl na tla 5 let starega Maksa Ješka. Otrok ni bil poškodovan in se je le nekoliko prestrašil.

— Božjast je vrgla včeraj zvečer v Kolodvorskih ulicah delavca Ivana Pitingerja. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnico.

— Kolo izposodil si je včeraj popoldne znani postopač Matija Lovko pri prodajalcu biciklov Ernstu Speilu na Turjaškem trgu in se ni več vrnil z njim. Odpeljal se je baje proti Trstu. Lovko si je bil že lansk leto na enak način izposodil bicikelj.

* Dunajski vseučilišni profesorji so protestirali pri naučnem ministarstvu, da bi se obesila v avli velika alegorična slika Klimtova, ki predstavlja modroslovje. Dočim so vstali v Nemčiji najstarejši učejniki proti lex Heinze, so dunajski vseučilišni profesorji somišljeniki Bobiesov. Pač žalostno za prvo avstrijsko univerzo, kjer se košatijo taki mračnjaki in filistri! Kako neki sodi Mommson o svojih dunajskih tovariših? Seveda poročajo listi, da jih vodi neki profesor bogoslovja, ki je izjavil s teatralsko slovesnostjo, da rajši takoj odloži svojo vseučilišno profesuro, kakor da bi dovolil, obesiti v avli gole ženske! Ta bogoslovec je torej voditelj dunajskih vseučilišnih učenjakov! Dunajski slikarji prirede proti tistim vseučilišnim profesorjem v razstavi „Secesije“ demonstracijo, naučno ministarstvo pa, ki je bilo sliko naročilo in je predloženo Klimtovo skico po nekaterih popravah odobrilo, bržčas gospodom profesorjem ne bo moglo vstreči. Listi so objavili danes izjavo vseh pod protest podpisanih 50 profesorjev, ki pravijo, da se „ne bore niti proti svobodni, niti proti goli, nego le proti grdi umetnosti.“ Famosna izjava to! In famosna je ta „grda“ umetnost! Kaj neki si misli dr. Lampe!?

* Ženske kot zločinke. Berolinsko društvo „Frauenwohl“ je imelo nedavno javno predavanje, pri katerem je dr. Rosenthal čital spis „Ženska in zločin“. Podal je tole statistiko: Med zločinci je v različnih državah različen odstotek zločink. V Angliji jih je 20%, v Nemčiji 18%, v Franciji 16%, v Avstriji 14%, v Rusiji 9%, v Italiji 5%, v Španiji in Portugaliji pa le 4%. Da je zločink mnogo manj, izvaja dr. Rosenthal iz socialnega položaja in fizične narave ženskih. Dvoboj, razbojništvo, javna nemoralna in nasilstvo so ženskim neznani zločini. Pač pa je med vsemi, moškimi in ženskimi, nepoštenostmi 1/3 ženskih. Več zločink je med samicami kakor med omeženimi.

Književnost.

— F. V. Krejči: Kako se razvija moderni svetovni nazor. (Prevedeno iz „Lidové knihovny.“) Prag. 1900. Izdavač B. Šmeral. Radnička knjihtiskarna u Pragu. Majhna brošura 30 strani, a pona globokih mislij; v njej se razpravljajo temeljni principi, po katerih gleda moderni človek v svet ter stremi za tem, da razvije svoje individualne sile. Brošura je pisana svobodomiselnostno, odkritosrčno ter bo vsakemu Slovencu prav dobrodošla. Velja le 20 h ter se dobiva pri L. Schwentnerju v Ljubljani.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 27. marca. Ministrska predsednika Körber in Széll sta se dgovorila, da se skličeta delegaciji na dan 12. maja.

Dunaj 27. marca. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja sankcijo novega dunajskega mestnega statuta in volilnega reda.

Dunaj 27. marca. Bivši minister za Gališko Florijan pl. Ziemiakowski je danes ob pol 1. uri popoldne umrl. Rojen je bil leta 1817. Kot jurist je bil leta 1840. po 2 1/2 letni preiskavi obsojen na smrt, a pomiloščen. Leta 1848. je bil izvoljen v državni zbor. Ko je bil Kromeriški državni zbor razgnan, je bil Ziemiakowski interniran na Tirolskem. Leta 1863. se je zopet vdeležil ustaje in bil obsojen na tri leta v ječo. Polovico te kazni je tudi prestal. Že l. 1867. ga je cesar imenoval drugim podpredsednikom posl. zbornice. Ko so l. 1873. Nemci hoteli uvesti direktne državnozbornske volitve, jim je pri tem pomagal Ziemiakowski. Ta je Poljake pridobil za nemški načrt, tako da so se absentirali pri glasovanju. V zahvalo za to je postal Ziemiakowski leta 1888. minister v Auerspergovem kabinetu. Ostal je minister do leta 1888. Tedaj ga je izpodrinil Dunajewski, ker je Ziemiakowski vedno spletkaril proti Čehom in Slovencem. Tudi kot zasebnik je pokojnik vedno delal za poljsko-nemško zvezo, kar se je zlasti pokazalo za časa nemške obstrukcije.

Hag 27. marca. Oranjski diplomatiški zastopnik razglša, da je vest raznih angleških listov, da bi bili Buri predsednika Stejna odstavili, popolnoma neresnična. Stejn skliče oranjski parlament že v kratkem in izda ob tisti priliki poseben manifest.

Bruselj 27. marca. Pooblaščenca transvaalske in oranjske republike, drž. svetnika Fischer in Vollmerand prideta začetkom aprila v Napolj in pojmeta najprej v Berlin, potem pa v Novi York. Ponudila bodeta Nemčiji in Zjedinenim državam protektorat nad južnoafriškima republikama.

Narodno gospodarstvo.

— Dopustnost kolkovnega vtisa na inozemske vrednotnice. V svrhu izkaza, da se je s § 1. zakona z dne 18. septembra 1892 (drž. zak št. 171) odrejena kolkovina plačala, morejo stranke uradni vtis kolkovnih znamenj na inozemske vrednotnice proti vplačilu pripadajoče kolkovne pristojbine v gotovini pri c. kr. glavnem uradu v Ljubljani izposlovati, tako da se smatra ta vtis glede vplačitve kolkovnine jednako vrednim po predpisih določeni vporabi in razvredbi splošnih kolkovnih znamk.

Imenovani urad prevzema vrednotnice za vpošiljatev na osrednji kolkovni urad na Dunaju, ki ima odkolkovanje izvršiti.

Kolkovina se more na željo strank tudi nadalje opraviti v kolkovnimi znamkami, katere se uradoma prečrtajo (obliterirajo.)

— Vložitev vrednotnic. Inozemske vrednotnice je treba v svrhu odkolkovanja neposredno vložiti pri uradu ter pridejati pismeno prijavo v dveh jednako se glasečih izvodih; po pošti jih poslati, ni dopustno.

V prijavi, katero ima stranka podpisati, je navesti:

1. Število kosov, oznambo in nominalni znesek vrednotnic odnosno vrednostni znesek, ki je vzeti za podlago pri izračunanju pristojbine.

2. Znesek pripadajoče kolkovne pristojbine posebej in v skupni vsoti.

3. Rok dospelosti prvega kupona, ako so le ti pridejani.

Obrazci za take prijave se dobe pri uradu.

Stranka more pri vložitvi označiti tudi mesto, kamor naj se vtisne vrednostno znamenje in določiti gaslo, da dvigne vrednostne papirje, na ta način, da opremi oba izvoda prijave z zaznamkom „proti gaslu“, in da naznani uradu gaslo na jednom izvodu prijave ali pa v zaprtem zavitku.

Ako se pojavijo pri vložitvi bistveni spodtikljaji, katerih stranka ne more na kratko odstraniti, ali ako se stranka brani položiti naznanjeno ji kolkovno pristojbino, odpade odkolkovanje in vrednotnice se s prijavo vred vrnejo stranki, pri čemur se vzrok, radi katerega odkolkovanje odpade, na kratko na jednom izvodu prijave navede.

V dvomljivih slučajih, zlasti ako se vrednotnice ne glase na določen denarni znesek (nominalno vrednost) ali ako stranka ne pripozna pravičnosti od urada vgotovljene (likvidirane) kolkovne pristojbine, ima se ista radi razsodbe obrniti na finančno oblastvo prve stopinje (pristojbinski urad).

Stranki se potrdi vložitev vrednotnic in položitev kolkovne pristojbine na drugem izvodu prijave (potrdilo o položitvi) in zajedno naznani, kdaj more previdoma dvigniti odkolkovane vrednotnice.

Volilci Vičani pozor!

V četrtek, dné 29. t. m., dopoldne ob 1/2 8. uri se zbirajo naši somišljeniki na Viču „Pri Ani“ v mali sobici, od koder odrinejo na volišče v „Ljudsko šolo“ na Glince.

Na svidenje!

Volilni odbor.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobro znanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praška“, ki se dobi za nizko ceno in kateri vpliva najbolj trajno na vse težkoče prebavljenja. Originalna skatljica 2 K a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (11-5)

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih oces, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (9-13)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“,
M. Leustek-a v Ljubljani.

Umri so v Ljubljani:

Dne 22. marca: Albin Bončar, pleskarjev
sin, 14 mesecev, Tržaška cesta št. 55, jetika. —
Ana Tavčar, mizarjeva žena, 56 let, Karlovska
cesta št. 10, vodenica.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806-2 m. Srednji zračni tlak 756-0 mm.

Marčij	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Temperat- ura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
26.	9. zvečer	727-3	6-4	sl. sever	oblačno	7-4 mm
27.	7. zjutraj	729-5	3-7	brezvetr.	oblačno	
	2. popol.	729-3	7-9	sl. jzhod	dež	

Srednja včerajšnja temperatura 6-2°, nor-
male: 5-6°.

Dunajska borza

dne 27. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 30 h
Skupni državni dolg v srebru	99 " 05
Avstrijska zlata renta	98 " 35
Avstrijska krona renta 4%	99 " 50
Ogrska zlata renta 4%	97 " 15
Ogrska krona renta 4%	93 " 45
Avstro-ogrsko bančno delnico	127 " 25
Kreditne delnice	234 " 35
London vista	242 " 95
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 " 65
20 mark	23 " 70
20 frankov	19 " 28
Italijanski bankovci	90 " 20
C. kr. cekini	11 " 38

Matilda Moises rojena Böhm
naznanja tužnim srcem v svojem in
imenu svojih sinov Roberta in Fe-
liksa Moskovic ter v imenu vseh
sorodnikov žalostno vest, da je previd-
nosti Božji dopadlo našega dobrega ne-
pozabnega soproga, ozir. očeta, gospoda

Julija Moises-a

trgovca z usnjem

po dolgi bolezni v 60. letu v boljše živ-
ljenje poklicati.

Zemski ostanke dragega pokojnika
se bodo v sredo, dne 28. t. m. ob 11. uri
dopoludne iz hiše žalosti Stari trg št.
30/32 prepeljali na južni kolodvor ter v
četrtak, 29. t. m. z državnega kolodvora
v Varaždinu k večnemu počitku pokopali.
Tihega sovalja se prosí. (625)

V Ljubljani, dne 27. marca 1900.

Pretužnim srcem naznanja podpisani
vsem sorodnikom prijateljem in znan-
cem prežalostno vest, da je naša ljub-
ljena soproga, oziroma mati in nečakinja,
gospa

Antonija Wirk

danes, dne 27. marca t. l. ob 10. uri do-
poludne, v starosti 49 let, previdena s
svetimi zakramenti za umirajočo, udano
v Gospodu preminula.

Pogreb drage ranjce bode v četrtek,
dne 29. marca t. l. ob 9. uri dopoludne,
iz hiše žalosti v Velikih Laščah na on-
dotno pokopališče.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v
farni cerkvi v Velikih Laščah.

Predrago ranjco priporočamo v blag
spomin.

Velike Lašče, 27. marca 1900.

Janko Wirk, c. kr. kancelist, soprog. —
Antonija Wirk, hčerka. — Fani Fabiani,
teta. (626)

Brez posebnega obvestila.

Zahvala.

Povodom prebitke smrti naše ne-
pozabne matere oziroma stare matere
in tašče, veleposestnika vdove, gospe

Matilde Trenz

došlo nam je toliko dokazov presrečnega
sožalja, da nam ni mogoče se vsakemu
posebej zahvaliti. Bodi torej tem potom
zato izražena najiskrejša zahvala vsem,
zlasti za mnogobrojno spremstvo ob
zadnji poti predrage pokojne, za pre-
krasne vence, posebno preč. gg. duhov-
nikom, sl. požarni brambli St. Jernejski,
vsem sorodnikom, prijateljem, znancem,
vsem častitim daljnim in domačim sprem-
ljevalcem.

Dreškovec, dne 22. marca 1900.

(624) **žalujoči ostali.**

Išče se

upraviteljica

pri poštne uradu v Št. Petru pri
Rudolfovem. (602-2)

Natančneje se izve pri poštne uradu
v Šmarjeti na Kranjskem (Dolenjsko).

Spreten (618)

kovinski strugar

(Metalldreher)

dobi stalno delo in dobro plačo. Naslov
se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Kdo sprejme v večjo trgovino z mešanim
blagom (621-1)

krepkega dečka

kateri je več šol dobro dovršil. — Ponudbe
pod naslovom: J. A. poštno ležeče Bled.

Izurjena (619)

šivilja

se takoj vsprejme.

Več se izve: Kolizej št. 1.

Od danes naprej

dobi se vsak dan

polenovka

po kapucinskem načinu ne-
močena pri tvrdki (613-2)

Kham & Murnik.

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih
in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce
(Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch)
pri Celju. (143-24)

Ceno se prodá

lepa, nova vila

v Kranju.

Natančneje poizve se pri
Jožefu Fuso v Kranju. (566-3)

Išče se zvest in priden

komí

za trgovino z mešanim blagom in želez-
nino. — Ponudbe naj se pošljajo pod na-
slovom: Fran Picsek, trgovec v Ribnici,
Kranjsko. (581-3)

Za večjo fino restavracijo
se išče kavcije zmožen, boljši, oženjen

gostilničar

kot najemnik. Gostilničarka mora biti
spretna kuharica. Ponudbe sprejema Rudolf
Mosse na Dunaji pod „W. P. 1714“. 608-1

V svojo ključavničarsko delavnico iščem

učenoa

dečka poštenih starišev, blizo 14 let starega.

Jakob Gasperin (506-2)
v Škofji Loki. Gorenjsko.

Raznovrstne

kočije (Landauerji) in vozovi ter konji

so na prodaj.

Več se poizve pri gospodu Bulcu,
fijakarju na Reki. (614-1)

Jamčeno pristen

Refošk

iz sušenega grozdja

po 1 gld. liter pri

Fr. Pelicon-u, Francovo nabrežje št. 5.

Tu se dobé tudi druga pristna vina po izredno
nizkih cenah. (578-3)

V Ljubljani, Cerkvene ulice št. 1 (Trnovo)

odda se

od 1. maja letos naprej za več let v
najem: hlev za konje ali vole,
velika lopa za vozove, pod-
strešje za shrambo mrve in
10 oralov travnikov. (607-2)

Več o tem poizve se le tam.

Popolna razprodaja.

Ker opustim svojo prodajalnico, prodajam

vse predmete pletenega in tkanega blaga
po tovarniških cenah.

Istotam je na prodaj po zmerni ceni (620-1)

razna štacunska oprava in dobro poslujoče pletenje
na stroje s 7 pletilnimi stroji.

Ana Haring, Ljubljana, Židovske ulice št. 8.

Zadruga gostilničarjev, krčmarjev, kavarnarjev, žganjetočnikov
in izkuharjev v Ljubljani.

Vabilo

na

redni zadržni zbor

ki se vrši

v četrtek, dne 29. marca 1900 ob treh popoludne

v „Virantovi“ restavraciji na Sv. Jakoba trgu šte. 2.

Dnevni red:

- I. Pozdrav.
- II. Čitanje zapisnika zadnjega za-
družnega zbora.
- III. Poročilo o delovanju združnega
starešinstva tekom 1899. leta.
- IV. Polaganje letnega računa za po-
slovno leto 1899.
- V. Dopolnilna volitev v združno
načelstvo in sicer v smislu določila
§ 19. združnih pravil treh od-
bornikov in enega odbor-
nikovega namestnika.
- VI. Posamezni predlogi.
- VII. Raznoterosti.

Ker je za sklepčnost združnega zbora potrebna navzočnost 30 udov, naj
se ga častiti člani v kar največjem številu vdeležiti blagovolé.

V Ljubljani, dne 12. marca 1900.

Ivan Tosti,

načelnik.

NB. Če bi sklican zbor ne bil sklepčen dne 29. marca t. l. vrši se dne
5. aprila t. l. ob treh popoludne istotam združni zbor z enakim vspeodom
in sicer brez opetovanega obvestila združnih članov. Ta zbor bo brez ozira na
število navzočih veljavno sklepal. (622)

Najnižje cene!

Največja izber

najtrpežnejšega in najmodernejšega

suknenega blaga

vseh vrst

kakor kamgarna, ševioa, lodna,
jägerndorfskega itd.

za

obleke za gospode in dečke

površnike, haveloke

ter salonske obleke

v oddelku za sukno tvrdke

J. Grobelnik, Ljubljana.

Najboljši nakupni vir za suknene ostanke. (564-3)

Knjige z vzorci se po naročilu pošljajo poštne prosto.